

Makedonski premijer Zoran Zaev, konačno je popustio je snažnom pritisku aktivista i protivnika rudničkih projekata na jugoistoku zemlje. Prije dva dana službeno je potvrdio da je donesena odluka o jednostranom raskidu dogovora o izgradnji rudnika Kazandol.

“Zdravlje građana je važnije od zdravlja bilo koje privatne firme”, izjavio je premijer na presici. Kada smo zadnji put pisali o borbi makedonskog jugoistoka za ekološki sigurnu i zdravu životnu okolinu, prije samo mjesec dana, bilo je još neizvjesno kako će izgledati budućnost naselja i općina oko Kazandola.

Od 2012. godine prošla je vlada dozvolila preko 370 koncesija na geološka istraživanja i eksploraciju izvora mineralne vode, vapnenca, mramora, ugljena, bakra i zlata i dr., od čega se 86 koncesija odnosi na rudnike. Dozvole za istraživanje vrlo su brzo (i netransparentno) preinacene u dozvole za eksploraciju, a radovi na lokalitetu Kazandol, koji je trebao postati rudnik bakra, srebra i zlata bili su donedavno u punom jeku.

Međutim, građani makedonskog jugoistoka, svjesni opasnosti ovakvih projekata i razlučeni jer nisu imali priliku odlučivati kad su se koncesije dodjeljivale, već dulje su vrijeme pokazivali otpor. Organizirani su edukativni skupovi i prosvjedi, pokrenuta inicijativa “Stop za Kazandol”, a zatim i lokalni referendumi na kojima je 40.000 glasača (98% odazvanih) glasalo protiv otvaranja rudnika. Pored toga, ugovor između države i koncesionara stajao je na klimavim nogama jer investitor nije izvršio obaveze koje je trebao izvršiti u zadanom roku.

Premijer Zaev koji je od početka svog mandata, suprotno obećanjima, radio na stvaranju pozitivnog ozračja za investitore, isprva nije bio zainteresiran za prekid radova i zatvaranje Kazandola. Budući da je na presici izjavio kako se zalaže “i za ekonomski rast, i za zdravlje građana” preostaje nam pratiti kako će to ići jedno s drugim. Ne samo da ostaje neriješeno pitanje ostalih koncesija, već postoji i čitav niz problema koji ugrožavaju zdravlje Makedonaca, a za koje vlada zasad nije ponudila nikakvo rješenje – od zagadenog zraka ili vode u pojedinim mjestima, do, na kraju krajeva, zdravstvenog sustava koji je u sve lošijem stanju.

Izvor: bilten